

KL

Tilstande

Sundhedsfremme og forebyggelse (SUL §119)

Version 1.0

Intro

KL har sammen med den kommunale arbejdsgruppe udarbejdet tilstande til anvendelse i de kommunale forebyggelsestilbud efter sundhedslovens §119. Tilstandene indgår som en del af FSIII til sundhedsfremme og forebyggelse.

Tilstande

Tilstandene er et fælles sprog til at beskrive borgerens udgangspunkt samt ændringer i forbindelse med et forløb. Tilstande repræsenterer de områder af borgerens livssituation, som kommunerne retter deres indsatser mod.

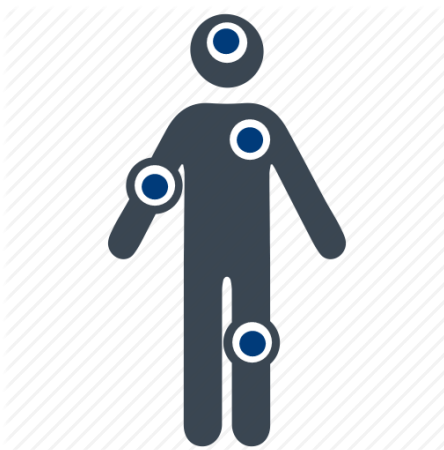
Der er i alt 20 tilstande fordelt på fire områder. Hver tilstand har en titel, en kort beskrivelse og er tilknyttet en række eksempler. Eksemplerne kan anvendes som inspiration til den korte fritekst, der skal præcisere og beskrive medarbejderens vurdering af tilstanden.

Hverdagslivet:

- Daglige aktiviteter
- Sociale relationer

Kroppen:

- Respiration
- Cirkulation
- Smerte
- Kontinens
- Ernæring
- Vægt
- Mobilitet og bevægelse
- Håndtere genstande

Mental sundhed:

- Kognitiv funktion
- Emotionel funktion
- Søvn og hvile
- Kropsopfattelse

Sundhedsadfærd:

- Alkohol
- Tobak
- Medicin og stoffer
- Spisemønster
- Fysisk aktivitet
- Sundhedskompetence

Uddybende beskrivelse af tilstande

I dokumentet "bilag 4 - Fælleskommunale tilstande med uddybende beskrivelser" er der foruden angivelse af område, titel, kort beskrivelse og eksempler tilknyttet en række yderligere oplysninger for hver tilstand. De uddybende beskrivelser sætter på forskellig vis flere ord på tilstandene, og kan eksempelvis anvendes i forbindelse med implementering.

Hverdagsliv		
Tilstandstitel	Kort beskrivelse	Eksempler
Daglige aktiviteter	Beskrivelse af ændringer og fund relateret til basale aktiviteter i hverdagen. At kunne planlægge, strukturere, administrere og udføre aktiviteter i løbet dagen.	Fx planlægge indkøb, strukturere og administrere tid og energi i forhold til forskellige aktiviteter - skole/arbejde/hobby eller motionsaktiviteter.
Sociale relationer	Beskrivelse af evne, lyst og vilje til at indgå i sociale relationer og netværk - omfatter familie, det umiddelbare netværk og større fællesskaber.	Fx deltage i familieliv, selskabelighed, sport, leg eller fornøjelse sammen med andre.

Kroppen		
Tilstandstitel	Kort beskrivelse	Eksempler
Respiration	Beskrivelse af ændringer og fund, der opstår som følge af uhensigtsmæssige vejtrækningsforandringer.	Fx uregelmæssig respirationsfrekvens, hoste, slimdannelse eller åndenød.
Cirkulation	Beskrivelse af ændringer og fund, der opstår som følge af uhensigtsmæssige kredsløbsforandringer.	Fx hævelser, ødemer, sår dannelse eller påvirket gangfunktion.
Smerte	Beskrivelse af ændringer og fund relateret til smerte, samt eventuelle årsager til eller sammenhænge med smerteoplevelsen.	Fx påvirket smertemønster, smertefornemmelse og smerteintensitet.
Kontinens	Beskrivelse af ændringer og fund relateret til urin- og afføringsmønstre.	Fx stress- eller urgeinkontinens og obstipation eller diarré.

Ernæring	Beskrivelse af ændringer og fund relateret til indtag af mad og drikke. Fokus på det som borgeren indtager - ud fra et ernæringsperspektiv.	Fx energisammensætning og indhold af næringsstoffer i mad og drikke, som borgeren indtager i hverdagen.
Vægt	Beskrivelse af ændringer og fund relateret til vægt.	Fx undervægt, overvægt og/eller uhensigtsmæssig eller uplanlagt vægtændring.
Mobilitet og bevægelse	Beskrivelse af ændringer og fund relateret til mobilitet og det at bevæge sig.	Fx at bevæge sig omkring i hjemmet eller i nærmiljøet. Indendørs, udendørs med eller uden hjælpemidler. Gælder såvel forflytninger, som at bevæge sig fra A til B.
Håndtere genstande	Beskrivelse af ændringer og fund relateret til evnen til fysisk at løfte, bære, flytte og håndtere genstande.	Fx at være i stand til at løfte, bære, håndtere eller styre maskiner eller redskaber i hverdagen.

Mental sundhed		
Tilstandstitel	Kort beskrivelse	Eksempler
Kognitiv funktion	Beskrivelse af ændringer og fund relateret til evnen til at forstå, ræsonnere, reflektere.	Fx at være i stand til at problemløse og indlære, samt til beslutningstagning.
Emotionel funktion	Beskrivelse af ændringer og fund relateret til håndtering af en ændret livssituation med afledte emotionelle udfordringer eller oplevelser.	Fx følelse af nedtrykthed, stressende situationer, ængstelighed eller bekymring, i forbindelse med at have en kronisk lidelse.
Søvn og hvile	Beskrivelse af ændringer og fund relateret til søvn og hvilemønstre.	Fx indvirkningen på de nære omgivelser, på familiens livsstil, det daglige aktivitetsmønster og borgerens fysiske form.

Kropsopfattelse	Beskrivelse af ændringer og fund relateret til kropsopfattelse.	Fx at finde sig til rette med en ændret eller forstyrret kropsopfattelse, som kan skyldes ændringer i oplevelsen af egen seksualitet eller intimitet, i forbindelse med at have en kronisk lidelse.
-----------------	---	---

Sundhedsadfærd		
Tilstandstitel	Kort beskrivelse	Eksempler
Alkohol	Beskrivelse af ændringer og fund relateret til alkohol.	Fx uhensigtsmæssig drikkefrekvens, drikkevaner og/eller manglende evne til at kontrollere drikkemønster. Afvise eller vedkende sig brugen af alkohol.
Tobak	Beskrivelse af ændringer og fund relateret til tobaksrygning.	Fx rygestop, forsøg på rygestop eller tilbagefald - identifikation af rygemønster. Begrebet omfatter både cigaretter, pipe, vandpipe, e-cigaretter, snus mv.
Medicin og stoffer	Beskrivelse af ændringer eller fund relateret til uhensigtsmæssig indtagelse af medicin og stoffer.	Fx uhensigtsmæssigt forbrug eller misbrug af håndkøbsmedicin, ordinerede lægemidler og narkorelaterede stoffer.
Spisemønster	Beskrivelse af ændringer og fund vedr. uhensigtsmæssigheder relateret til borgerens spisemønster.	Fx hyppighed af måltider, varieret kost og mængder af mad der indtages.

Fysisk aktivitet	Beskrivelse af ændringer og fund relateret til borgerens fysiske aktivitetsniveau.	Fx hyppighed, intensitet i motionsmønster, uhensigtsmæssigt motionsmønster eller inaktivitet.
Sundhedskompetencer	Beskrivelse af ændringer og fund relateret til borgerens evne til at mestre egen situation.	Fx varetage egen sundhed ved at kunne identificere og undgå risikoadfærd og ved fx at indtage varieret kost, have passende niveau af fysisk aktivitet, holde sig varm eller afkølet, undgå skader på helbredet.